การดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราของโรงพยาบาลสวนปรุงได้ถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทาง คลินิกในการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุรา แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ป่วยจำนวนหนึ่งที่ยังคงกลับมารักษาซ้ำ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ ตามแนวคิดของโคนาบีเดียน ซึ่งมืองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ ของการดูแล เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มบุคลากรทีม สุขภาพ 6 คน 2) กลุ่มผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ 10 คน และ 3) กลุ่มญาติหรือผู้ดูแล 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แนวคำถาม ในการสัมภาษณ์รายบุคคลและรายกลุ่ม 3) แบบประเมินพฤติกรรมการคืมสุรา และ 4) แบบประเมิน ความพึงพอใจของผู้ป่วยจิตเวชไทย เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน กันยายน-ตุลาคม 2552 วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

- 1. ด้านโครงสร้าง 1.1) นโยบายหรือแผนงานในการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมา รักษาซ้ำกำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนา 1.2) งบประมาณในการดูแลมีพอเพียง1.3) ทรัพยากรบุคคล ไม่เพียงพอและบุคลากรพร่องความรู้ในการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ 1.4) อุปกรณ์ และเวชภัณฑ์พบว่ามีใช้เพียงพอ 1.5) สถานที่เฉพาะในการดูแลมีความเหมาะสม และ 1.6) ไม่มีคู่มือ หรือแนวปฏิบัติเฉพาะในการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ
- 2. ด้านกระบวนการดูแล 2.1) แนวทางในการประเมินดัดกรอง การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำใช้แนวทางเดียวกับการดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราทั่วไป 2.2) ระบบการส่งต่อและการติดตามมีความเหมาะสม แต่ไม่ได้รับข้อมูลตอบกลับจาก เครือข่ายเกี่ยวกับการรักษาและปัญหาการดื่มสุราซ้ำของผู้ป่วยในชุมชน และ 2.3) ญาติหรือผู้ดูแล ไม่ได้ดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยด้านกิจวัตรประจำวัน
- 3. ด้านผลลัพธ์ หลังจากผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำเข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลสวนปรุง 3.1) ผู้ป่วยโรคติดสุราไม่มีการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเป็น โรคติดสุราและดื่มสุราซ้ำ 3.2) ผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำลรึ่งหนึ่งยังมีพฤติกรรมการดื่ม สุราซ้ำ และ 3.3) ผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ และญาติหรือผู้ดูแลมีความพึงพอใจในการ ให้บริการระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาแนวทางการ ดูแลผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ ในการส่งเสริมความรู้ของบุคลากรสุขภาพในเรื่องการดูแล ผู้ป่วยโรคติดสุราที่กลับมารักษาซ้ำ การสร้างเครือข่ายในการส่งต่อและติดตาม และการจัดกิจกรรม ส่งเสริมดูแลช่วยเหลือของญาติหรือผู้ดูแลต่อไป Care for alcohol dependent patients at Suanprung Psychiatric Hospital has been implemented based on clinical practice guidelines for caring of alcohol dependent patients. However, some patients are still re-admitted. The objectives of this study were to analyze the care situation for re-admitted alcohol dependent patients (RADP) based on Donabedian's concept, which is comprised of 3 components: Structure, Process and Outcome. The samples were purposively selected and consisted of 3 groups: 1) six health care personnel, 2) ten re-admitted alcohol dependent patients, and 3) ten care givers or relatives. The instruments used for data collection were 1) demographic data questionnaire, 2) individual and group interview guidelines, 3) the Alcohol Use Disorders Identification Test, and 4) the Thai Psychiatric Satisfaction Questionnaire. Data were obtained in September-October, 2009 and were analyzed using descriptive statistics. Data from interviews were categorized.

Results of the study were as follows:

- 1. For structure aspects: 1.1) Policy and plan for RADP were being developed, 1.2) there were sufficient financial support for RADP, 1.3) there were insufficient human resources and the personnel lacked knowledge in caring for RADP, 1.4) there were sufficient equipment and medical supplies, 1.5) the specific place for services is appropriate, and 1.6) there were no manual or clinical practice guidelines for caring the RADP.
- 2. Forprocess aspects: 2.1) The guidelines for screening, treatment, and rehabilitation of the RADP were the same as those used for general patients with alcohol problems, 2.2) referral and follow up systems were appropriate; however the net work had no information feedback regarding treatment and drinking problems of patients in the community, and 2.3) care givers or relatives did not provide care for daily life activities to RADP.
- 3. For outcome aspects: After receiving the services at Suanprung Psychiatric Hospital, the study found that: 3.1) the RADP had no change in their knowledge about causes of alcohol dependence and repeated drinking, 3.2) one half of the RADP had repeated drinking, and 3.3) the RADP and care givers or relatives were satisfied with the services at the highest level.

The results of this study could be used as basic information for developing a care manual for RADP, promoting knowledge of health care personnel in caring for RADP, building network for referral and follow up systems, and providing activities to enhance care givers or relatives to care for RADP.